

O B S A H :

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	Strana 1
2. ÚČEL OBJEKTU	
3. VÝCHOZÍ PODKLADY A POŽADAVKY	
4. ŠIRŠÍ VZTAHY	
5. ZÁKLADNÍ ÚDAJE NAVRŽENÝCH TRAS	Strana 2
6. NÁVRHOVÉ PRVKY	
7. ŘEŠENÍ PŘÍSTUPU A UŽÍVÁNÍ STAVBY OSOBAMI S OMEZENOU SCHOPNOSTÍ POHYBU A ORIENTACE (OSOSPO)	
8. SAMOSTATNÝ SJEZD	Strana 3
9. NEMOTORISTICKÉ KOMUNIKACE - KOMUNIKACE PRO PĚŠÍ	
10. ODSTAVNÉ A PARKOVACÍ PLOCHY	
11. SKLADBY KONSTRUKCÍ	Strana 4
12. VYBAVENÍ KOMUNIKACÍ	Strana 5
13. ODVODNĚNÍ KOMUNIKACÍ	
14. SVISLÉ DOPRAVNÍ ZNAČKY	
15. VODOROVNÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	Strana 5
16. POSTUP PROVÁDĚNÍ	
17. BEZPEČNOST PRÁCE	Strana 6

TECHNICKÁ ZPRÁVA

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

NÁZEV STAVBY :	NOVOSTAVBA TRIBUNY ul. Novoměstská, CHRUDIM SO 02 - KOMUNIKACE
STAVEBNÍK :	MĚSTO CHRUDIM Resselovo nám. 77, Chrudim I
MÍSTO STAVBY :	Chrudim
MĚSTSKÝ ÚŘAD :	Chrudim
CHARAKTER STAVBY :	Stavební úpravy

2. ÚČEL OBJEKTU

Projektová dokumentace řeší návrh úpravy místní komunikace a účelové komunikace v rámci rekonstrukce stávajícího sportovního areálu.

Dokumentace slouží jako podklad pro územní a stavební řízení a provedení stavby.

3. VÝCHOZÍ PODKLADY A POŽADAVKY

- ZN č. 183 / 06 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (Stavební zákon)
- ZN č. 13 / 97, zm. 361 / 00 Sb. o pozemních komunikacích (Silniční zákon)
- Vyhl. č. 104 / 97 MDS kterou se provádí zn. o PK
- Vyhláška MMR 398 / 09 (o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností a orientace (SOSPO))
- Vyhláška MDS 30 / 01 (Pravidla provozu na silničních komunikacích)
- Vyhláška 23 / 2008 Sb. o technických podmínkách požární ochrany staveb
- ČSN 73 61 02 : 07 Projektování křižovatek na silničních komunikacích
- ČSN 73 61 10 : 06 Projektování místních komunikací
- ČSN 73 60 56 : 11 Odstavné a parkovací plochy silničních vozidel
- TP 65 Zásady pro dopravní značení na PK - II. vydání
- DKM - digitální katastrální mapa města
- Dokumentace správců sítí
- Výškopisné a polohopisné zaměření staveniště
- české technické normy, technická pravidla, právní předpisy

4. ŠIRŠÍ VZTAHY

Stávající místní komunikace - ulice „ NOVOMĚSTSKÁ “ je místní významnou sběrnou komunikací navazující ze západu na městský okruh (tranzitní doprava) a východním směrem vede přímo do centra města (Žižkovo náměstí).

V zájmovém prostoru úprav se nachází vlevo sportovní areál (fotbalové hřiště), vpravo se nachází městský hřbitov.

Místní komunikace je zařazena do funkční skupiny B - jedná se o místní komunikaci sběrnou.

Stávající povrch je tvořen asfaltovým krytem.

Podél sportovního areálu je proveden chodník s živičným povrchem.

5. ZÁKLADNÍ ÚDAJE NAVRŽENÝCH PLOCH

Nová zastavěná plocha chodníků - zámková dlažba šedá / brokovaná červená :	323 m ²
Nová zastavěná plocha vstupního prostoru - dlažba šedá :	60 m ²
Nová zastavěná plocha vstupní rampy - dlažba pískovcová :	15 m ²
Nová zastavěná plocha parkovacích stání - zámková dlažba pískovcová :	152 m ²
počet parkovacích stání :	10
počet parkovacích stání OSOSPO :	1
Nová zastavěná plocha účelové komunikace - dlažba šedá :	72 m ²
Celková délka úpravy místní komunikace (podle PP) :	115,3 m

Příčné uspořádání dopravního prostoru „**NOVOMĚSTSKÁ**“ - B - MS2 - 8,5 / 50 :

- jízdní pruh	a = 3 250 mm
- vodící proužek	v = 500 mm
- parkovací záliv	2 000 mm
- chodník jednostranně vlevo	2 * 750 + 550 = 2 050 mm
- bezpečnostní odstup	550 mm

6. NÁVRHOVÉ PRVKY

MS2 - 5,5 / 50		
Návrhová rychlost	v_n (km / hod)	50
Délka rozhledu pro zastavení	D_z (m)	35
Příčný sklon	p (%)	2,5
Podélný sklon min.	s_{min} (%)	0,5
Podélný sklon max.	s_{max} (%)	6,0 - 8,0 (9,0)
Poloměr vypuklého výškového oblouku		
pro zastavení	R (m)	1000
pro předjíždění	R (m)	-
Poloměr vydatého výškového oblouku	R (m)	700
Výsledný sklon min.	m_{min} (%)	0,5
Výsledný sklon max.	m_{max} (%)	9,0

7. ŘEŠENÍ PŘÍSTUPU A UŽÍVÁNÍ STAVBY OSOBAMI S OMEZENOU SCHOPNOSTÍ POHYBU A ORIENTACE (OSOSPO)

Návrh komunikací je proveden v souladu s vyhláškou MMR 398 / 09 a dalších rozšiřujících předpisů (ČSN 73 61 10) a umožňuje užívání OSOSPO.

A) CHODNÍKY

Příčný sklon navržených chodníků je jednostranný 2 % směrem k odvodňovacímu proužku komunikace, podélný sklon max. 5,3 %, povrch hladký ze zámkové dlažby šedé barvy.

Přirozená vodící linie bude tvořena chodníkovým obrubníkem s rozdílem výšky 60 mm, podezdívkou plotu nebo stavebním objektem. Přerušení přirozené vodící linie delší než 8 m se v upravovaném prostoru nevyskytuje, není nutné provedení umělé vodící linie.

B) VSTUPNÍ RAMPA

V prostoru hlavního vstupu je navržena podélná přímá rampa, podélný sklon je 6,25 % (1 : 16), povrch hladký z dlažby pískovcové barvy.

Po obou stranách rampy je navrženo zábradlí s madlem ve výšce 900, resp. 750 mm.

Sokl rampy je vysoký 100 mm.

C) VSTUPNÍ SCHODIŠTĚ

V prostoru hlavního vstupu je navrženo schodiště s betonovými stupni - 3 x 150 / 300 mm.

Nástupní a výstupní stupeň bude proveden kontrastním červeným povrchem z polymerbetonu (ROCBINDA).

Po obou stranách je navrženo zábradlí s madlem ve výšce 900, resp. 750 mm.

D) MÍSTA PRO PŘECHÁZENÍ, PŘECHODY

Místo na přecházení nebo přechody se v zájmovém prostoru nenacházejí a nejsou navržena

E) ODSTAVNÉ A PARKOVACÍ PLOCHY

V zájmové území v prostoru areálu hřiště je navrženo 1 parkovací stání pro osoby SOSPO délky 5,5 m a šířky 3,5 m. Bude označeno reflexním nástřikem s mezinárodním symbolem osob SOSPO - **V10f** - Vyhrazené parkoviště a svislou dopravní značkou - **IP12**. U vstupní brány bude rovněž svislá dopravní značka s dodatkovou tabulkou **IP12 + E12** s textem „ZVONEK“. Brána bude vybavena elektrickým vrátným a signalizací do prostoru pokladny a správce.

8. SAMOSTATNÝ SJEZD

Samostatný sjezd do areálu hřiště v úpravě přejezdový a zesílený chodník s výškou hrany 4 cm bude označen varovným pásem červené barvy s kontrastním brokovaným povrchem šířky 40 cm ze strany chodníku.

Rozhledové pole na samostatném sjezdu je dáno rozhledovým trojúhelníkem o délce strany na (hlavní) komunikaci **Dz = 35 m** ($v_d = 50,0$ km / hod), o délce strany na sjezdu **Y = 2,0 m**.

V rozhledovém poli nebudou umístěny žádné překážky (objekty nebo zeleň) zasahující výše než 0,70 m nad hrany silničního tělesa. Přípustné jsou ojedinělé překážky o šířce < 0,15 m a ve vzájemné vzdálenosti > 10 m (veřejné osvětlení, dopravní značení, strom).

9. NEMOTORISTICKÉ KOMUNIKACE - KOMUNIKACE PRO PĚŠÍ

Místní pěší doprava bude vedena jednostranně podél místní komunikace.

Šířka chodníku je navržena v šířce 1,5 m (2 průchozí pruhy) + bezpečnostní odstupy.

U snížené hrany navazujícího místa vjezdu do stávajících garáží na 2 cm bude proveden varovný pás červené barvy s kontrastním brokovaným povrchem v šířce 40 cm.

10. ODSTAVNÉ A PARKOVACÍ PLOCHY

V navrženém území je navrženo celkem 10 podélných stání délky 6,8 m a šířky 2,0 m.

V zájmovém území v prostoru areálu hřiště je navrženo 1 parkovací stání pro osoby SOSPO délky 5,5 m a šířky 3,5 m. Bude označeno reflexním nástřikem s mezinárodním symbolem osob SOSPO - **V10f**.

Povrch parkovacích stání je navržen v zámkové dlažbě pískovcové barvy, oddělující čáry jednotlivých stání budou provedeny jednou řadou zámkové dlažby šedé barvy.

11. SKLADBY KONSTRUKCÍ

Na základě dopravního zatížení a podloží návrhových parametrů jsou na komunikacích navrženy tyto skladby konstrukcí .

S1 : (PARKOVIŠTĚ, VJEZD, PŘEJEZDNÝ CHODNÍK)

■ Betonová zámková dlažba 200/100/80 mm	DLB ;	ČSN 73 61 31	80 mm
barva pískovcová, vyspárování pískem 0 - 1 mm s cementem (1 : 4)			
■ (Betonová zámková dlažba 200/100/80 mm	DLB ;	ČSN 73 61 31	(80 mm)
barva šedá , vyspárování pískem 0 - 1 mm s cementem (1 : 4)			
■ Lože ze štěrkodrtě 4 - 8 mm	LHDK 4/8 ;	ČSN 73 6131 - 1	30 mm
■ Směs stmelená cementem	SC 0/32; C _{12/15} ;	ČSN EN 14 227 - 1	120 mm
		ČSN 73 6124 -1	
■ Štěrkodrt'	ŠD 0 - 31,5; G _N ;	ČSN 73 6126 - 1	150 mm
Celkem			380 mm

S2 : (CHODNÍK)

■ Betonová zámková dlažba 200/100/80 mm	DLB ;	ČSN 73 61 31	80 mm
barva šedá , vyspárování pískem 0 - 1 mm s cementem (1 : 4)			
■ (Betonová zámková dlažba 200 x 100 x 80 mm)	DLB ;	ČSN 73 61 31	(80 mm)
„SLEPECKÁ" - barva červená, vyspárování pískem 0 - 1 mm s cementem (1 : 4)			
■ Lože ze štěrkodrtě 4 - 8 mm	LHDK 4/8 ;	ČSN 73 61 31 - 1	30 mm
■ Štěrkodrt'	ŠD 0 - 31,5; G _N ;	ČSN 73 61 26 - 1	250 mm
Celkem			360 mm

S3 : (VSTUPNÍ PROSTOR, VSTUPNÍ RAMPA)

■ VSTUP : Betonová dlažba 400/400/50 mm		ČSN 73 61 31	50 mm
barva šedá, vyspárování pískem 0 - 1 mm s cementem (1 : 4)			
■ (RAMPA : Betonová dlažba 400/400/50 mm)		ČSN 73 61 31	(50 mm)
barva pískovcová, vyspárování pískem 0 - 1 mm s cementem (1 : 4)			
■ Lože ze štěrkodrtě 4 - 8 mm	LHDK 4/8	ČSN 73 61 31 - 1	30 mm
■ Štěrkodrt'	ŠD 0 - 31,5; G _N ;	ČSN 73 61 26 - 1	250 mm
Celkem			360 mm

S4: (MÍSTNÍ KOMUNIKACE)

■ Asfaltový beton (obrusný)	ACO 11, 50/70 ;	ČSN EN 13108 - 1	50 mm
		ČSN EN 73 6121	
■ Spojovací postřik -modif. kat. asfaltová emulze PS-EP ;		ČSN 73 6129	
	0,15 - 0,2 kg / m ² ;		
■ Asfaltový beton (podkladní)	ACP 16, 50/70 ;	ČSN EN 13 108 - 1	50 mm
		ČSN EN 73 6121	
■ Směs stmelená cementem	SC 0/32; C _{12/15} ;	ČSN EN 14 227 - 1	150 mm
		ČSN 73 6124 -1	
■ Štěrkodrt'	ŠD 0 - 31,5; G _N ;	ČSN 73 6126 - 1	180 mm
Celkem			430 mm

12. VYBAVENÍ KOMUNIKACÍ

Jízdní pás bude oddělen od bezpečnostního prostoru (chodníku, postranního dělicího pásu) obrubníkem ABO 2-15 a krajníkem 50/25/10.

13. ODVODNĚNÍ KOMUNIKACÍ

Odvodnění komunikace bude provedeno 1 navrženou vpustí do navržené jednotné kanalizace.

14. SVISLÉ DOPRAVNÍ ZNAČKY

Navržené nové dopravní značky jsou :

1 sloupek + přísl., dl 3,0 m	IP12	VYHRAZENÉ PARKOVIŠTĚ	1 ks
na oplocení areálu m :	IP12 +	VYHRAZENÉ PARKOVIŠTĚ	1 ks

Osazení svislých dopravních značek bude provedeno podle zásad technických podmínek TP 65 / II - Zásady pro dopravní značení na pozemních komunikacích.

Dopravní značky budou v provedení FeZn, folie reflexní, základní velikost.

Spodní okraj samostatných nových a upravených dopravních značek nebo jejich sestav bude ve výšce min 2,2 m nad upraveným terénem (zajištění průchozího prostoru pro chodce).

Nejmenší vodorovná vzdálenost bližšího okraje svislé dopravní značky od obruby nebo zpevněné krajnice bude 0,50 m (výjimečně možno v obci ve stísněných podmínkách snížit na 0,30 m), největší vodorovná vzdálenost vzdálenějšího okraje svislé dopravní značky bude 2,0 m.

15. VODOROVNÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ

Parkovací stání pro osobní automobily budou vyznačeny dělicími čarami provedenými jednou řadou zámkové dlažby šedé barvy.

Na místní komunikaci bude provedeno, resp. obnoveno vyznačení vodících čar souvislých **V4 - 0,25**.

Parkovací stání pro osoby SOSPO bude označeno reflexním nástřikem s mezinárodním symbolem osob SOSPO - **V10f** .

16. POSTUP PROVÁDĚNÍ

Veškeré práce při úpravě pláňe a jednotlivých vrstvách budou provedeny dle platných ČSN a TP schválených MD ČR pro stavbu silničních komunikací.

A. VYTYČOVACÍ PRÁCE :

Jako podklad pro projekt bylo použito polohopisné a výškopisné zaměření a předáno v digitální formě jako DWG - soubor. Zaměření je provedeno v souřadném systému JTSK, výškopis je proveden v systému BPV.

Polohopisné vytyčení bude provedeno v systému JTSK na podkladě stanovených souřadnic vytyčovacích bodů.

Výškopisné vytyčení bude provedeno v systému BPV.

B. BOURÁNÍ, ZEMNÍ PRÁCE :

Z upravované a rozšiřované plochy budou vybourány stávající živičné zpevněné plochy chodníku. Oddělení stávající obrusné vrstvy od bourané plochy bude provedeno odříznutím. Pod zpevněnými plochami budou rovněž vybourány nestmelené vrstvy - štěrkopísky a štěrkdrtě.

Budou vybourány betonové obrubníky a betonová dlažba.

Podle Vyhl. 381/2001 Sb. („Katalogu odpadů“), příl. 1,2 se bude jednat o odpady zařazené do skupiny 17 - Stavební a demoliční odpady.

U materiálu znečištěného živící budou odebrány vzorky a provedena zkouška vodným výluhem a podle hodnot koncentrací zákonem stanovených látek bude provedeno zařazení odpadu z hlediska nebezpečnosti. Asfaltové směsi dříve vyráběné mohou obsahovat látky (zejména dehet), které činí tento odpad nebezpečným - jedná se o skupinu 17 03 v seznamu nebezpečných odpadů (Vyhl. 381/2001 Sb., příl. 2).

Vybourané betonové prefabrikáty bez příměsí jako obrubníky, dlažba a nestmelené a neznečištěné vrstvy šterkopísku a šterkodrtě jsou zařazeny jako odpad bez nebezpečných vlastností.

Odpad vzniklý stavbou bude poskytnut dodavateli stavby bezplatně k vlastnímu využití a může být dodavatelem zpracován nebo uložen na jeho dočasnou skládku pro další zpracování nebo v rámci stavby být uložen na trvalou skládku odpadu podle pravidel stanovených zákonem 185 / 01 Sb. a příslušnými vyhláškami. Způsob případného zpracování nebo uložení bude součástí podané nabídky výběrového řízení a bude mít vliv na nabídkovou cenu dodávky stavby a tím i na výběr dodavatele.

Bude výhodné pro dodavatele využít odpadu pro další zpracování a to u betonových prefabrikátů pro recyklaci předrcením a pozdějšímu využití např. v násypech nebo konstrukčních vrstvách (dle ČSN 73 61 26 - Nestmelené vrstvy).

U šterkodrtě a šterkopísku stmelených živící je možné materiál použít za stanovených podmínek jako R - materiál pro výrobu obalovaných směsí (dle ČSN 73 61 21 - Hutněné asfaltové vrstvy).

U frézovaného materiálu je možné ho rovněž použít za stanovených podmínek jako R - materiál pro výrobu obalovaných směsí (dle ČSN 73 61 21 - Hutněné asfaltové vrstvy).

C. CHODNÍKY, VJEZD, PARKOVACÍ STÁNÍ, VSTUPNÍ PROSTOR, RAMPA :

Zabetonují se chodníkové a silniční obrubníky do betonu C 20/25. Styčné spáry budou v šířce 6 - 8 mm, budou vyplněny speciální spárovací maltou (Baumit PflasterFüßenmortel).

Na upravenou a zhutněnou zemní pláň se rozprostře a zhutní vrstva podsypu ŠD 0 - 32 mm.

Na vjezdu a parkovištích se provede podkladní vrstva z kameniva stmeleného cementem C_{12/15} v tl. 120 mm.

Provede se povrchová vrstva ze zámkové dlažby, do lože ze šterkodrtě tl. 30 mm (po zhutnění).

17. BEZPEČNOST PRÁCE :

A. ZEMNÍ PRÁCE

Investor (rozuměno stavebník, objednatel či dle smlouvy jeho technický zástupce) je povinen zjistit všechny inženýrské sítě a překážky (směrově i hloubkově) a před realizací je investor povinen písemně odevzdat a zhotovitel písemně převzít existenci (vyznačení) inženýrských sítí a překážek (písemně musí být potvrzeno, i když se žádné sítě či překážky na staveništi nenachází. Před vlastním započítáním zemních prací musí odpovědný pracovník zajistit přesné vyznačení tras podzemních sítí či jiných překážek na terénu s druhem sítě a její hloubkou. Pracovníci, kteří budou provádět zemní práce (strojně i ručně), musí být prokazatelně seznámeni s těmito sítěmi jakož i s jejich ochrannými pásmy.

Zajištění výkopů :

Pokud provádíme výkopy v obydleném území, na veřejných prostranstvích a v uzavřených objektech, kde se provádějí i jiné práce, je nutné, aby byly výkopy zajištěny proti pádu do výkopů. Zajištění lze provést v zásadě zakrytím výkopu nebo ochranou u okraje výkopu. Pokud je zajištění ve větší vzdálenosti než 1,5 m od hrany výkopu, je vyhovující jednotyčové zábradlí výšky 1,1 m, nápadná překážka vysoká alespoň 0,6 m nebo výkopek uložený v kyprém stavu do výše 0,9 m.

Výkopy v blízkosti veřejných komunikací musíme zajistit bezpečnostními výstražnými značkami a v noci či za snížené viditelnosti musíme tyto výkopy označit červeným výstražným světlem na začátku a na konci výkopu, a pokud se jedná o delší výkopy, tak i v mezilehlých úsecích maximálně po 50 metrech.

Přechody :

Přes výkopy hlubší než 0,5 m je povinnost v rámci bezpečné průchodnosti, zřídít přechody šířky nejmeně 0,75 m. Na veřejných prostranstvích, bez ohledu na hloubku výkopu, musí být šířka minimálně 1,5 m. Pokud jde o zábradlí, pak u neveřejných prostranství (např. stavenišť) do hloubky výkopu 1,5 m musíme vždy zhotovit oboustranné zábradlí výšky 1,1 m jednotyčové, u výkopů hlubších než 1,5 m oboustranné zábradlí výšky 1,1 m dvoutyčové se zárážkou. Na veřejných místech musí být zábradlí oboustranné výšky 1,1 m dvoutyčové se zárážkou vždy.

Zemní práce jsou jedny z nejrizikovějších prací, a proto nesmí žádný pracovník na odlehleém pracovišti provádět výkopy od 1,3 m hloubky osamoceně (z důvodu zajištění BOZ doporučeno i při menších hloubkách a jiných činnostech na odlehlých pracovištích nasadit na práce alespoň dva pracovníky).

V rámci ochrany inženýrských sítí musíme postupovat zvláště obezřetně, a jen odpovědný pracovník zhotovitele je oprávněn vydat patřičné instrukce k provádění zemních prací v blízkosti jejich ochranných pásem (po předchozí zcela jasné identifikaci těchto sítí jejich správci a prokazatelném poučení pracovníků zhotovitele).

Zemní práce se nesmí provádět při současném strojním a ručním těžení, pokud se pracovník nachází blíže mechanismu, než je tzv. nebezpečný dosah stroje (tj. maximální dosah stroje zvětšený o 2 m), a pokud nemá obsluha stroje dostatečný výhled na všechna místa pracovního výkonu.

Zajištění stability stěn :

Jedním z nejdůležitějších ustanovení je povinnost zabezpečit stěny výkopů před sesutím, a to buď svahováním nebo pažením. Pažit musíme od hloubky větší než 1,3 m v zastavěném území a od 1,5 m v nezastavěném území (pokud je nebezpečí vzniku otřesů či jinak nestabilních stěn, pažíme od menších výšek). Vstupují-li do těchto výkopů pracovníci, musí mít šířku nejmeně 0,8 m. Při odstraňování pažení začínáme odspodu za stálého zasypávání výkopu. Do nezajištěného výkopu je zakázáno vstupovat.

B. STROJE A STROJNÍ ZAŘÍZENÍ**Obecná ustanovení :**

Pokud mluvíme o strojích a strojních zařízeních, pak máme na mysli především stroje pro zemní práce (rypadla, nakladače, univerzální dokončovací stroje, skrejpry), stroje a zařízení pro výrobu, dopravu a zpracování směsí (čerpadla směsí, strojní omítačky, přepravníky a zásobníky volně ložených směsí, mechanické lopaty, vibrátory), strojní beranidla, stavební elektrické vrátky a výtahy, jednoduché kladky pro ruční zvedání břemen, kladkostroje aj.

Pravidla pro provoz :

Pro všechny stroje a strojní zařízení platí v zásadě určitá obecná pravidla, kterými jsme povinni se řídit, dále jsou pak výrobcem stanovená určitá specifika při manipulaci s jednotlivými mechanismy, jež jsou odvislá od kategorie a individuality každého jednotlivého stroje - je vždy nezbytné před vlastním prováděním práce pozorně prostudovat návody k těmto strojům.

Požadavky na obsluhu :

V zásadě se mohou používat jen stroje a strojní zařízení, které svou konstrukcí provedením a technickým stavem odpovídají předpisům bezpečné práce.

Stroje lze používat jen v souladu s podmínkami stanovenými výrobcem a pro účely, k nimž jsou technicky způsobilé. Zhotovitel stavebních prací je povinen vydat pokyny pro obsluhu a údržbu stroje, které zajišťují celkovou bezpečnost. Mezi zásady těchto pokynů patří podle druhu stroje: povinnosti obsluhy strojů před zahájením práce, při vlastním provozu stroje, po skončení provozu včetně jeho údržby a revize, způsoby zajištění stroje při přepravě, odstávce, opravách, nežádoucím spuštění, způsoby dorozumívání, rozsah záznamů o provozu stroje, zakázané činnosti a úkony. Pokyny nemusíme vydávat, jestliže jsou stanoveny v technických normách nebo v návodu výrobce (pokud se jedná o zahraniční výrobek, musí být návod zpracován v českém jazyce). Pokyny pro obsluhu musí být kdykoliv k dispozici na určeném místě.

Stroj můžeme uvést do provozu a provozovat jen tehdy, pokud je pracovník odborně a zdravotně způsobilý. Obsluha stroje musí být nejméně 1 x za 2 roky školená a přezkoušena z předpisů. Pokud stroj obsluhuje vícečlenná obsluha, musí být vždy ustanoven odpovědný pracovník. Samostatně mohou stroje obsluhovat pouze pracovníci duševně a tělesně způsobilí, starší než 18 let (pokud charakter obsluhy nebo náročnost práce nevyžaduje vyšší věk).

Obsluha se musí před zahájením prací seznámit se stavem stroje (popřípadě s provozními záznamy a případnými odchylkami od běžného normálu), a pokud zjistí nesrovnalosti či závady, nesmí stroj uvést do provozu a závadu musí ihned nahlásit odpovědnému pracovníkovi. Během vlastního provozu se musí plně věnovat ovládání stroje tak, aby nemohlo dojít k ohrožení bezpečnosti osob, stroje a konstrukcí.

Vybavení strojů :

Stroj musí být před uvedením do provozu vybaveny provozními doklady (ty tvoří jednak provozní deník, kde se zapisují všechny rozhodné údaje, jako jsou převzetí stroje obsluhou, evidence závažných událostí, případné opravy, a jednak revizní kniha, která je běžně dodávána výrobcem a obsahuje údaje o stroji s technickou dokumentací, evidenčním číslem, názvem provozovatele, bezpečnostními označeními (tabulky, nálepky, nátěry, nápisy - text v českém jazyce), předepsanými zařízeními pro zvukovou výstrahu (houkačky, sirény, zvonky - hladina hlasitosti musí přesahovat minimálně o 10 dB hladinu hluku stroje), ochrannými zařízeními v nebezpečných místech stroje.

Podmínky provozu :

Odpovědný pracovník musí před započítím práce seznámit obsluhu s místními individuálními podmínkami provozu stroje s důrazem na riziková místa, zkontrolovat stanoviště stroje v návaznosti na celkové uspořádání tohoto pracoviště (pořádek, čistota, zajištění proti převrácení, zaboření, ochranná a nebezpečná pásma).

Při provádění práce musí obsluha dbát na celkovou bezpečnost - u stroje, jenž má předepsáno signalizační zařízení, musí být každé uvedení stroje do chodu oznámeno zvukovým, případně světelným výstražným znamením, a obsluha může uvést stroj do chodu až tehdy, když po tomto znamení všichni pracovníci opustili ohrožený prostor. Při práci na veřejných komunikacích musí být zajištěn stálý dozor určeného pracovníka.

Údržba :

Údržba, opravy a čištění se musí vždy provádět v souladu s dokumentací stroje a podmínkami, které uvádí výrobce (nejsou-li stanoveny speciální postupy, platí vždy zákaz oprav, čištění a mazání stroje za chodu). Opravy se mohou provádět jen nepoškozeným nářadím, které odpovídá účelu oprav.

Zakázané činnosti :

Zakázané činnosti při práci se stroji: uvádět stroj do chodu, pokud jsou v jeho nebezpečném dosahu jiní pracovníci kromě obsluhy, provozovat stroj bez patřičných krytů, dotýkat se pohybujících se částí stroje, pracovat se strojem za nepříznivých vizuálních podmínek nebo v nebezpečném dosahu jiných strojů, přemisťovat pracovníky nebo předměty na stroji, pokud k tomuto není stroj vybaven, opustit místo obsluhy, pokud je stroj v chodu, měnit cokoli na stroji, pokud to není v souladu s technickou dokumentací, nezajistit stroj proti samovolnému pohybu nebo proti neoprávněné manipulaci s tímto strojem aj.